

Missiv

2024-02-15

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Diarienummer:

24AFN37

Nämnd:

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnd

Besparingsförslag för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden – anpassningar utifrån budget 2024

Förslag till beslut

Att uppdra till sektor Velfärd att genomföra besparingar genom att:

- Avsluta verksamhet Aktivitetshuset & möbel/hantverk Nygatan
- Avsluta kommunens del i projekt KRAMI
- Avsluta köpt arbetsträning hos Arbetsintegrerade Sociala Företag
- Minska antal årsarbetare inom Arbetsmarknad och stöd
- Minska personal inom Vuxenutbildningen
- Genomföra utredning rörande sfi samt IOP
- Månadsvis följa kostnadsutvecklingen av försörjningsstödet, effektiviseringar utifrån bemanningshandboken, samt införandet av sk helgtjänster, samt

Att uppdra till sektor Velfärd att i samband med ekonomiska månadsrapporter under nämnderna åiterrapportera på respektive område.

Inledning

Grundregeln är att nämnderna i Gävle kommun ska ha en budget i balans, vid eventuella avvikelser ska en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas.

Förutsättningarna för 2024 års budget, som Kommunfullmäktige fattade beslut om i november 2023, innebär att nämnden måste fatta besparingsbeslut för att kunna bedriva sin verksamhet inom tilldelad ram.

De så kallade Valfärdsnämnderna (Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden) har en utmanande situation både utifrån det ekonomiska läget och de samhällsutmaningar som nämnderna ska möta och svara upp mot. Det handlar till exempel om kort- och långsiktig kompetensförsörjning, där nästintill alla yrkeskategorier möter ökande krav både vad gäller nyrekryteringar och kompetensutveckling för befintlig personal. Det handlar om att höja nivån på den kommunala primärvårdens förmåga, där både den generella utvecklingen inom hälso- och sjukvården samt de utmaningar regionerna har att hantera ökar trycket på kommunerna. Och det handlar om att kommunen från 1 juli 2025 ska kunna svara upp mot en ny Socialtjänstlag, där fokus bland annat ska vara på ett förebyggande arbete i alla åldrar, och där både processer, strukturer, organisering (sannolikt både tjänstemannaorganisationen och den politiska organisationen) behöver utvecklas och förändras. Detta är tre stora områden att hantera, men det finns givetvis fler områden, både som en konsekvens av en på många områden utmanande samhällsutveckling och av var organisationen befinner sig just nu. Vad gäller Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden så kan till exempel en stigande arbetslöshet börja påverka försörjningsstödet utveckling under 2024.

Ärendebeskrivning

Valfärdsnämnderna har ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut fattades 27 november 2023, och förutsättningarna för att nå helårseffekt för 2024 är därmed mycket svåra. Likväl behöver skarpa förslag presenteras för nämnd, eftersom förutsättningarna för 2025 är likartade. Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har ett effektiviseringskrav på 3 % för 2024, vilket inkluderar 20 mnkr för beredskapsanställda samt 1,8 mnkr för stärkt rätt till assistans. Underskott 2023 till detta innebär att nämnden för 2024 behöver fatta beslut om eller säkerställa att det genomförs sk effektiviseringar motsvarande 60 mkr.

Sektorledningen har utifrån beslut i nämnd december 2023 tagit fram förslag till besparingar för nämnden som tillsammans innebär att en helårseffekt på 37,2 mkr kan

uppnås (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). Hela denna summa kommer inte att kunna uppnås 2024, på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023. Sektorerna behöver arbeta vidare med utredningarna för att komma med fler förslag till besparingar.

Områden för besparingar

Välfärd Gävle

Sektorchef och sektorledning kommer som en del i det övergripande arbetet att påbörja följande aktiviteter för att komplettera nämndernas beslut. Dessa besparingar kommer när de ger effekt att påverka nämndernas ekonomi i positiv riktning:

- Minska den sk administrativa organisationen. I denna ingår alla typer av stödfunktioner till nämnder, kunder, chefer och medarbetare (alltifrån ekonomifunktioner till vaktmästare och reception). En minskning motsvarande 7 mnkr.
- Påbörja en översyn av de lokaler som kan hänföras till administration och ledning för att totalt minska de lokalytor som nyttjas. Då sektorn inte äger sina egna lokaler utan hyr lokaler av främst Gavlefastigheter (GFAB) har ett arbete initierats i dialog med GFAB. Bedömd effekt på helår är i nuläget inte möjlig att ge.
- Skärpa återbesättningskrav på chefer och administrativa tjänster. Idag gäller den sk "farfarsprincipen", den kommer tydliggöras ytterligare.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd

För Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden föreslås följande aktiviteter eller utredningar påbörjas för att hantera de krav som finns.

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Avslut av verksamhet: Aktivitetshuset & möbel/hantverk Nygatan, totalt 8 årsarbetare. Aktuella klienter överförs till Arbos för annan aktiveringsinsats.	5 mnkr	Den goda utvecklingen avseende ekonomiskt bistånd riskerar att avstanna avsevärt. Behov att prioritera ned vissa utförande insatser.

Avslut av kommunens del i projekt KRAMI, 1 årsarbetare. aktuella klienter överförs till Arbos ordinarie tjänsteutbud	0,9 mnkr	Samma som ovan
Avslut av köpt arbetsträning hos Arbetsintegrerade Sociala Företag, överförs till Arbos egen verksamhet.	0,6 mnkr	Samma som ovan
Arbos, minskning av personal, 4 årsarbetare.	2,3 mnkr	Samma som ovan
Vuxenutbildning, minskning av personal, 18 årsarbetare: lärare, SYV, elevstöd, administration m.fl.	12,4 mnkr	Sänkt ambitionsnivå och leverans av utbildningar. Målet om fler yrkesutbildningar är svårt att infria. Ökning av elever som inte klarar utbildningen. Ekonomiskt bistånd ökar.

Följande områden är långsiktiga och behöver **beskrivas ytterligare alternativt utredas ytterligare** efter beslut i nämnd.

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Sfi-uppdrag från 2023 (se årsrapport). Nulägesbild tas fram, som ska bli innehålla: vilka utbildningar som bedrivits de senaste åren, med kostnader, måluppfyllelse över tid mm.	-	Klart våren 2024. Utifrån denna tar nämnden sedan fram en riktning för vad som behöver utvecklas.
Utreda möjligheter för fler IOP för nämndens målgrupper		Klart våren 2024

Följande områden är pågående och som nämnden behöver få kontinuerlig rapportering om för att klara de ekonomiska ramarna:

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Ekonomiskt bistånd pga bättre arbetsmarknad än prognosticerat i höstas	6 mnkr	Bättre stöd till målgruppen
Fullfölja effektiviseringar utifrån bemanningshandboken	10 mnkr	Vikariebehov minskar. Kräver ett fortsatt omfattande arbete med utbildning, stöd och utveckling av ledning och styrning. Detta är ett huvudområde för att klara besparingskraven.
Införa helgtjänster (inom ramen för projektet schema- och personalplanering)	Oklart	Ger minskat vikariebehov på helger. Piloter kan starta under våren 2024, viss effekt kan uppnås under hösten 2024.

Magnus Höjer

Sektorchef

Välfärd Gävle